Dosarul nr. 2-10668/2025 (2-25072783-12-2-23052025-1)

H O T Ă R Î R E

În numele Legii
Dispozitivul Hotărârii pronunţat public la data de 5 august 2025;
Hotărârea întocmită integral la data de 13 octombrie 2025.

5 august 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecător Crigan Dragoş
grefier Bonca Elena

cu participarea reprezentantului pârâtului „Fly One" S.R.L. – avocat Cristian Iustin împuternicit în temeiul MA cu nr. 2162299 din 25 iunie 2025, în lipsa reclamantei şi a reprezentantului acesteia, care au solicitat examinarea în lipsă a cererii de chemare în judecată,

a examinat în şedinţă de judecată publică, în sediul instanţei, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamantului Cazacu Larisa – avocat Gorobica Oleg către „Fly One" S.R.L. cu privire la încasarea compensaţiei, a prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor de judecată.

.

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces:

1. La data de 19 mai 2025, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor a fost repartizată în mod aleatoriu cererea depusă de Cazacu Larisa către „Fly One" S.R.L., intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă a RM cu privire la încasarea compensaţiei pentru întârzierea zborului şi încasarea prejudiciului moral.

2. În motivarea cererii, reclamanta a indicat că la 04.07.2023 urma să călătorească în vacanţă din Chişinău, Republica Moldova spre Grecia oraşul Heraklion. Cursa avia a fost achitată de reclamantă în cauză la SRL „Jaz Tur, şi a aflat că va pleca cu zborul numărul 5F 5411 din 04.07.2023, ora 05.35.
3. Indică că, prezentându-se la aeroportul Chişinău, la 04.07.2023 cu circa 2 ore înainte de zbor, aşa cum era indicat în condiţiile de zbor, reclamanta a constatat că decolarea către Aeroportul Internaţional N. Kazantzakis (HER) Heraklion, care urma să aibă loc potrivit biletului la ora 05.35 a avut loc de fapt la ora 23.00, în toată această perioadă de timp pasagerii nu au primit nici o informaţie cu privire la motivele întârzierii zborului, angajaţii de la ghişeul nu au oferit nici o explicaţie plauzibilă în acest sens. Astfel, incomodităţile create consumatorului Cazacu Larisa sunt cu atît mai mari încît aceasta avea deja planificată intrarea în camera de hotel în jurul orei 14.00 pe data de 04.07.2023, adică în aceiaşi zi.
4. Solicită reclamanta Cazacu Larisa încasarea din contul C.A. „Fly One” S.R.L. în beneficiul său a sumei de 600 Euro pentru întârzierea cursei 5F 5411 din 04.07.2023, încasarea sumei de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral şi compensarea cheltuielilor de judecată.
5. La data de 4 august 2025, reprezentantul CA „Fly One” SRL a depus referinţă asupra cererii de chemare în judecată.
6. Potrivit referinţei depuse pârâtul a invocat că, în conformitate art. 20 alin. (1) din Codul Civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei. Reieşind din prevederile legale evidenţiate, constată că vinovăţia este elementul principal ce stă la baza atragerii persoanei la răspundere delictuală. În acest context, informează instanţa că această anulare a zborului nu a avut loc din vina companiei „FLY ONE" SRL, ci din cauza anumitor circumstanţe independente de voinţa sa şi de ordin obiectiv.
7. Prin referinţa depusă reprezentantul pârâtului a solicitat respingerea acţiunii ca fiind neîntemeiată.
8. În şedinţa de judecată, reclamanta Cazacu Larisa nu s-a prezentat, fiind legal citată despre data, ora şi locul petrecerii şedinţei de judecată, însă prin cererea de chemare în judecată a solicitat examinarea pricinii în absenţa sa şi a reprezentantului său.

9. Reprezentantul S.R.L. „Fly One”, în şedinţa de judecată a susţinut motivele de fapt şi de drept expuse referinţa depusă şi a solicitat respingerea acţiunii ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanţei de judecată:

10. Audiind participanţii la proces, examinând materialele cauzei, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată este una întemeiată şi pasibilă de a fi admisă parţial, reieşind din următoarele considerente:

11. Revenind la examinarea cauzei pe fond, instanţa reţine faptul că, un aspect important la acest capitol constituie probele administrate de părţi, astfel, obiect al probaţiunii reprezintă ansamblul circumstanţelor de fapt pe care se întemeiază pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi alte circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

12. Instanţa reţine şi prevederile art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

13. Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

14. În conformitate cu art. 121 Cod de Procedură Civilă al RM, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenta sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

15. Potrivit art. 130 alin. (1) şi (2) Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor*.

16. Reieşind din prevederile enunţate, instanţa remarcă faptul că în calitate de entitate propusă în sensul oferirii unei soluţii legale, ultima urmează să ţină cont de prevederile art. 239 Cod de procedură civilă al RM, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

17. Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

18. În procesul examinării cauzei s-a constatat cu certitudine că reclamanta Cazacu Larisa la data de 04.07.2023 urma să zboare din aeroportul Chişinău spre Heraklion. *(f.d.10)*

19. Potrivit afirmaţiilor reclamantei, care nu au fost negate de pârât aeronava cursei aeriene 5F 5411 din 04.07.2023 a decolat de pe aeroportul din Chişinău la data de 04 iulie 2023 ora 23:00 (ora locală).

20. Referitor la compensaţia bănească pentru cursa care urma să aibă loc la data de 04.07.2023, instanţa relevă următoarele:

21. Din conţinutul art. 1411 alin. (1) Cod civil al RM, *Prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.*

22. Conform art. 1417 alin. (1) Cod civil al RM, *Contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.*

23. Pentru motivele efectiv invocate în cererea de chemare în judecată, instanţa va da eficienţă şi prevederilor de la pct. 6 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012 (în continuare Regulament), *Prezentul Regulament se aplică tuturor operatorilor aerieni care asigură transportul pasagerilor menţionaţi la punctele 2 şi 3. În cazul în care un operator aerian care nu are un contract cu*

pasagerul îşi execută obligaţiile în conformitate cu Regulamentul, atunci se consideră că acesta acţionează astfel în numele persoanei care are un contract cu pasagerul respectiv.

24. Din conţinutul punctului 8 al Regulamentului reiese că, *operator aerian este persoană fizică sau juridică angajată sau care propune servicii în exploatarea aeronavelor, iar operator aerian efectiv este operatorul aerian care execută sau intenţionează să execute un zbor în temeiul unui contract cu un pasager sau în numele unei alte persoane, juridice sau fizice, care a încheiat un contract cu pasagerul respectiv.*

25. Prin prisma dispoziţiilor citate supra, raportate la circumstanţele de fapt stabilite în şedinţa de judecată, instanţa reţine cu certitudine că, între reclamanta Cazacu Larisa şi operatorul aerian „FLY ONE" S.R.L. s-au născut obligaţii ce rezultă dintr-un contract de prestare a serviciului de transport de persoane, confirmat prin biletele de avion procurate de reclamant de la operatorul aerian "FLY ONE" S.R.L.

26. Potrivit art. 1 din Legea privind protecţia consumatorilor nr. 105-XV din 13.03.2003, *consumator este orice persoană fizică ce intenţionează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau foloseşte produse, servicii pentru necesităţi nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.*

27. Conform art. 3 alin. (1) şi alin. (2) Cod civil al RM, *Are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acţionează predominant în scopuri ce nu ţin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist. Are calitatea de profesionist orice persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat care, în cadrul unui raport juridic civil, acţionează în scopuri ce ţin de activitatea de întreprinzător sau profesională, chiar dacă persoana nu are scopul de a obţine un profit din această activitate.*

28. Sub auspiciile normelor citate, se constată cu certitudine că, în raportul juridic rezultat din contractul de transport de persoane, încheiat între reclamant şi operatorul aerian „FLY ONE" S.R.L, pârâtul are calitatea de profesionist, iar reclamanta are calitatea de consumator.

29. Se reţine că, importanţa asigurării protecţiei intereselor consumatorilor în transportul aerian internaţional şi a necesităţii existenţei unor despăgubiri

echitabile, bazate pe principiul restituirii, este recunoscută de Convenţia pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internaţional, semnată la Varşovia la 12 octombrie 1929, la care a aderat Republica Moldova prin Legea nr. 254 din 05-12-2008 privind aderarea Republicii Moldova la Convenţia pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internaţional.

30. Totodată, în scopul executării prevederilor art. 4 alin. (2) al Legii aviaţiei civile nr. 1237-XIII din 9 iulie 1997 şi Legii privind protecţia consumatorilor nr. 105- XV din 13.03.2003, a fost aprobat Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întîrzierii prelungite a zborurilor.

31. Conform art. 21 alin. (2) din Legea nr. 105, *dacă prestatorul (executantul) nu a început la timp prestarea serviciului (executarea lucrării) sau dacă, în timpul prestării serviciului (executării lucrării), a devenit clar că serviciul (lucrarea) nu va fi îndeplinit în termenul stabilit, sau dacă termenul de prestare a serviciului (executare a lucrării) a expirat, consumatorul este în drept, opţional: să fixeze prestatorului (executantului) un nou termen, în cadrul căruia el trebuie să înceapă şi să finalizeze prestarea serviciului (executarea lucrării), şi să ceară reducerea preţului pentru serviciu (lucrare); să rezilieze contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării) şi să revendice repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea termenelor de începere şi/sau finalizare a prestării serviciului (executării lucrării).*

32. În speţă reclamanta Cazacu Larisaa ales prima opţiune, deci a fixat un nou termen prestatorului. Intenţia reclamantului la fixarea unui nou termen, acceptarea modificării orarului se determină prin comportamentul acestuia de a călători în continuare cu „FLY ONE" SRL, conform orarului nou şi anume la data de 04.07.2023, ora 23:00.

33. Conform art. 312 alin. (3) din Codul Civil al RM, *intenţia de a produce efecte juridice se determină din declaraţia sau comportamentul persoanei, aşa cum ea a fost înţeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.*

34. Conform art. 991 alin. (1) din Codul Civil al RM, *obligaţia se stinge în baza înţelegerii dintre părţi de a o înlocui cu o altă obligaţie (novaţie), cu excepţia*

valorilor mobiliare, dacă art. 8 din Legea nr. 184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanţie financiară nu prevede altfel.

35. În situaţia din speţă, instanţa învederează că novaţia reprezintă o operaţiune juridică prin care părţile sting o obligaţie veche şi o înlocuiesc cu o obligaţie nouă, astfel stingerea obligaţiei vechi şi naşterea noii obligaţii au loc concomitent, în baza unuia şi aceluiaşi act juridic. Astfel, novaţia intervine prin schimbarea cauzei în situaţia cînd părţile se înţeleg ca prestaţia datorată de debitor să aibă o altă cauză decît aceea a obligaţiei iniţiale.

36. La caz, comportamentul reclamantei Cazacu Larisa de acceptare a noii prestaţii, a dus la stingerea unui raport juridic şi înlocuirea acestuia cu altul. Respectiv s-a stins obligaţia părţilor de a transporta pasagerii la ora indicată în bilet şi a apărut prin acordul comun obligaţia de a transporta pasagerii la data de 04 iulie 2023, ora 23:00. Prin urmare, nu putem vorbi de o întârziere atâta timp cât zborul a fost efectuat la data înţelegerii între părţi. Potrivit art. 965 alin. (1) şi (2) din Codul Civil al RM, *prin stingerea obligaţiilor, încetează raporturile juridice dintre părţi în partea ce se referă la obligaţia stinsă.*

37. La fel urmează a fi menţionat faptul că potrivit art. 965 alin. (2) Cod Civil al RM, *Dacă obligaţia este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobînda şi penalităţile ori să repare prejudiciul.*

38. Astfel în situaţia din speţă urmează a fi menţionat faptul că reclamanta Cazacu Larisa a primit serviciul, iar la momentul primirii serviciului nu a înaintat obiecţii prestatorului privind calitatea serviciilor prestate.

39. Astfel, din moment ce noile condiţii stabilite de către transportator au fost acceptate necondiţionat de către pasagera Cazacu Larisa, care nu a formulat careva obiecţii la schimbarea orei decolării aeronavei, ultima a acceptat această stare de lucruri, reclamantul Cazacu Larisa fiind decăzut din dreptul de a solicita încasarea din contul pârâtului SRL „Fly One” a compensaţiei pentru întârzierea zborului, dat fiind că obligaţiile transportatorului ce rezultă din acest bilet au fost stinse de drept, iar consecinţele schimbării datei zborului nu urmează a fi asumate de către transportator

40. Deci, după cum s-a stabilit din materialele cauzei, în speţa a existat un singur zbor şi anume zborul Chişinău (KIV)- Heraklion, numărul zborului 5F 5411, acest zbor a fost reprogramat pentru ora 23:00.

41. Referitor la întârzierea zborului din data de 04 iulie 2023, ora 23:00, instanţa de judecată învederează următoarele:
42. Potrivit materialelor cauzei, instanţa a constatat cu certitudine că zborul programat pentru data de 04 iulie 2023, ora 05:35, a decolat de pe aeroportul Chişinău la ora 23:00, fapt confirmat de către reclamantă atât în cererea de chemare în judecată cât şi nefiind negat de către reprezentantul pârâtului C.A. „Fly One" S.R.L.
43. În conformitate cu prevederile art. 774 alin. (1) Cod Civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.* Potrivit art. 776 Cod Civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.
44. Conform dispoziţiilor art. 858 alin. (1) şi (2) Cod Civil al RM, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*
45. Conform art. 1411 alin. (1) Cod Civil al RM*, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită*.
46. Iar potrivit art. 1417 alin. (1) Cod Civil al RM, *contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic*.
47. Instanţa de judecată enunţă că, biletele avia anexate la dosar de către reclamantă, întrunește condiţiile de validitate pentru un contract de transport, or, în acesta sunt indicate părţile contractului, obiectul contractului, data executării contractului, precum şi preţul contractului.
48. Articolul 1420 din Cod Civil al RM, stabilește că *transportatorul este ţinut să repare prejudiciul cauzat în urma decesului pasagerului, vătămării corporale a pasagerului, distrugerii sau deteriorării bunurilor acestuia, sub rezerva dispoziţiilor art. 1421, sau în urma încălcării termenului de transportare, cu excepţia cazului în care acest prejudiciu este rezultatul unui impediment în afara controlului transportatorului şi dacă transportatorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depăşească impedimentul sau consecinţele acestuia ori*

dacă este rezultatul stării de sănătate a pasagerului sau al faptei acestuia. Transportatorul este ţinut să repare prejudiciul şi în cazul în care acesta se datorează stării sale de sănătate, a prepuşilor săi sau a stării ori funcţionării mijlocului de transport.

49. La fel, instanţa de judecată învederează şi prevederile art. 20 alin.(1), (6) şi art.21 alin.(1) din Legea privind protecţia consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003, *consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relaţii contractuale cu vânzătorul, prestatorul. Pentru repararea prejudiciului cauzat consumatorului, acesta trebuie să facă dovada prejudiciului. Prestatorul (executantul) este obligat să asigure prestarea serviciului (executarea lucrării) în termenele şi condiţiile stabilite în reglementările specifice în domeniu sau stipulate în contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării).*

50. În speţă, materialele dosarului aşa cum au fost descrise anterior, denotă că, transportatorul, Compania Aeriană „Fly One" S.R.L. nu şi-a onorat cu diligenţă obligaţiile asumate prin contractul de transport, astfel a admis o întârziere a cursei aeriene din data de 04 iulie 2023 cu mai mult de 3 ore, or cursa fiind programată la ora 05:35 a decolat de pe aeroportul Chişinău abia la ora 23:00.

51. Potrivit art. 19 din Convenţia pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internaţional, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 254-XVI din 05 decembrie 2008, *transportatorul este răspunzător pentru prejudiciul rezultat dintr-o întârziere în transportul aerian de pasageri, de bagaje sau de mărfuri. Cu toate acestea transportatorul nu este răspunzător pentru daunele survenite datorită întârzierii dacă dovedeşte că el prepuşii şi mandatarii săi au luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru a evita dauna sau că le-a fost imposibil să i-a respectivele măsuri*.

52. În corespundere cu prevederile art. 4 al Constituţiei Republicii Moldova, dispoziţiile constituţionale privind drepturile şi libertăţile omului se interpretează şi se aplică în concordanţă cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale.

53. Analizând norma legală citată mai sus, se constată că, în această speţă, operatorul de transport aerian nu a făcut dovada că întârzierea prelungită de cel puţin 3 ore, a fost cauzată de împrejurări care nu au putut fi evitate în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile, împrejurări care scapă de sub control efectiv operatorului de transport aerian.
54. Instanţa de judecată menţionează că, Compania Aeriană „Fly One" S.R.L. nu a oferit un răspuns la cererea prealabilă înaintată de către reclamant şi nu a intervenit cu o scuză plauzibilă, sau probe privind faptul că întârzierea a fost cauzată de împrejurări excepţionale.
55. Aceste circumstanţe atestă că operatorul aerian este responsabil de întârzierea zborului de pe cursa Chişinău (KIV)- Heraklion, numărul zborului 5F 5411 din 04 iulie 2023, şi urmează să repare reclamantei prejudiciul cauzat prin această întârziere.
56. În conformitate cu prevederile pct. 8 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, *în sensul prezentului Regulament, noţiunile utilizate au următoarele semnificaţii: operator aerian – persoană fizică sau juridică angajată sau care propune servicii în exploatarea aeronavelor; operator aerian efectiv – operator aerian care execută sau intenţionează să execute un zbor în temeiul unui contract cu un pasager sau în numele unei alte persoane, juridice sau fizice, care a încheiat un contract cu pasagerul respectiv; turoperator – agent economic, cu excepţia operatorilor aerieni, titular de licenţă pentru activitate turistică, specializat în formarea de pachete turistice şi în comercializarea acestora prin intermediul agenţiilor de turism sau direct consumatorilor*.
57. Potrivit pct. 16-17 din Regulamentul sus-menţionat, *în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută, după cum urmează: timp de două ore, în cazul zborurilor de 1500 de kilometri sau mai puţin; timp de trei ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor cuprinse între 1500 şi 3500 de kilometri; timp de patru ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor care nu se încadrează la literele a) sau b), pasagerilor li se oferă de către operatorul aerian: asistenţa specificată la litera a) punctul 25 şi punctul 26 din prezentul Regulament; în cazul în care ora de plecare anticipată este la cel puţin o zi după ora de plecare anunţată iniţial,*

asistenţa specificată la literele b) şi c) punctul 25 din prezentul Regulament; în cazul în care întârzierea este de cel puţin cinci ore, asistenţa specificată la litera a) punctul 22 din prezentul Regulament. În orice caz, asistenţa se oferă în limitele de timp stabilite în cele de mai sus corespunzător fiecărei distanţe de zbor. Pasagerii trebuie să primească o compensaţie în conformitate cu prevederile capitolului V din prezentul Regulament.

58. Iar potrivit pct. 18 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, *când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensaţie în valoare de: 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puţin; 400 euro pentru toate zborurile cuprinse între 1500 şi 3500 kilometri; 600 euro pentru toate zborurile care nu intră sub incidenţa literelor a) sau b). Pentru stabilirea distanţei se ia în considerare ultima destinaţie unde pasagerul urmează să sosească după ora prevăzută datorită refuzului la îmbarcare sau anulării zborului. Plata compensaţiei se va efectua în lei moldoveneşti la cursul Băncii Naţionale a Moldovei la data achitării acesteia*.

59. Instanţa constată că distanţa ortodromică dintre aeroportul Chişinău şi Heraklion constituie 1325 km. *(f.d.27)*

60. În acord cu normele legale citate mai sus, instanţa de judecată va adjudeca pentru reclamanta Cazacu Larisa suma de 400 euro, cu titlu de compensaţie stabilită la pct. 18 lit. b) al Regulamentului privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor or, din materialele dosarului rezultă că zborul a întârziat cu mai multe de 3 ore, iar distanţa dintre punctul de plecare şi cel de sosire este de circa 1325 km.

61. Referitor la argumentul invocat de către reprezentantul pârâtului C.A. „Fly One” S.R.L. precum că zborul din data de 04 iulie 2023 a avut loc cu întârziere din unor defecţiuni tehnice ale aeronavei nu poate fi reţinut. Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe cazul Friederike Wallentin- Hermann vs. compania aeriană Alitalia - Linee Aree Italiane S.p.A., avînd ca obiect acordarea unei compensaţii pentru faptul anulării zborului, cauzat de un defect la motorul avionului, în care Curtea a constat că, ţinînd cont de condiţiile specifice în care se efectuează transportul aerian şi de gradul de complexitate tehnologică a aeronavelor, operatorii de transport aerian se confruntă în mod obişnuit, în exercitarea activităţii lor, cu diverse probleme tehnice generate de funcţionarea

acestor aparate. Rezolvarea unei probleme tehnice cauzate de o defecţiune de întrebuinţare a unui aparat trebuie considerată, prin urmare, inerentă exercitării normale a activităţii operatorului de transport aerian. În consecinţă, problemele tehnice descoperite cu ocazia lucrărilor de întreţinere a aeronavei sau din cauza deficienţelor în cadrul acestor lucrări nu pot constitui, prin ele însele „împrejurări excepţionale". Cu toate acestea, nu se poate exclude că anumite probleme tehnice se înscriu printre „împrejurările excepţionale", în măsura în care decurg din evenimente care nu sunt inerente exercitării normale a activităţi operatorului de transport aerian vizat şi care scapă de sub controlul efectiv al acestuia. Aceasta ar fi situaţia, de exemplu, în cazul în care constructorul aparatelor care alcătuiesc flota operatorului de transport aerian vizat sau o autoritate competentă ar comunica, atunci când acestea sunt deja în uz, că sunt afectate de un viciu ascuns de fabricaţie care aduce atingere siguranţei zborurilor. Situaţia ar fi aceiaşi, în cazul prejudiciilor produse de acte de sabotaj sau de terorism. Curtea precizează că, întrucît nu toate împrejurările excepţionale sunt exoneratoare, îi revine celui care intenţionează să le invoce sarcina de a dovedi că, chiar daca ar fi utilizat toate mijloacele umane şi materiale, precum şi mijloacele financiare de care dispunea, nu ar fi putut, în mod evident, fară să fi acceptat sacrificii care nu puteau fi asumate în raport cu capacitatea întreprinderii sale în momentul relevant, să evite ca împrejurările excepţionale cu care se confruntă să determine anularea zborului. Prin urmare, faptul că un operator de transport aerian a respectat normele minime de întreţinere a unei aeronave nu poate, prin el însuşi, să fie suficient pentru a se dovedi că acest operator de transport a luat toate măsurile posibile care să îl exonereze de obligaţia de compensare.

62. Cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 10000 lei, instanţa va respinge această pretenţie ca neîntemeiată, or compensaţia prevăzută de Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, are menirea de a acoperi eventuale prejudicii cauzate pasagerilor ca urmare a prestării serviciului necorespunzător.

63. În ceea ce priveşte revendicarea de încasare a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei în beneficiul reclamantei Cazacu Larisa, instanţa de judecată reţine că potrivit art. 2036 alin. (1) Cod civil al RM, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale*

nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

64. Din sensul normei citate, urmează că întinderea prejudiciului reprezintă vătămarea adusă dreptului subiectiv al persoanei care a suferit pierderea vieţii sau sănătăţii, lezarea unor interese materiale sau morale, ori efectele negative patrimoniale, ca urmare a faptei ilicite săvârşite de altă persoană sau a faptei unor lucruri sau fiinţe pentru care acesta poartă răspundere în condiţiile legii.

65. De asemenea, instanţa reţine că obligaţia de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferinţelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

66. În corespundere cu prevederile art. 2037 alin. alin. (1) şi (2) Cod civil al RM, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate*.

67. Instanţa reiterează că încasarea indemnizaţiei prevăzute de Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, constituie o despăgubire stabilită de legiuitor pentru suferinţele cauzate prin întârzierea zborului, or, prin prisma Regulamentului privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare, anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, s-a aprobat suma fixă ce urmează a fi compensată călătorului pentru întârzierea zborului, respectiv încasarea concomitentă a recompensei şi a prejudiciului moral ar constitui o dublă apreciere a aceluiaşi fapt juridic şi o dublă despăgubire pentru acelaşi delict.

68. Ce ţine de cerinţa reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică, instanţa reţine următoarele.

69. Conform art. 96 alin. (1) şi (1^1) Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile*. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

70. Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

71. În speţă, reprezentantul reclamantului a solicitat compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 1000 lei și 30 % din pretențiile admise cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, prezentând în acest sens mandatul avocatului Gorobica Oleg şi Ordinul de plată nr. 371 din 18 iulie 2023 (f.d.2, 15)

72. Pornind de la practica Curţii Europene, cheltuielile pentru asistenţă juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

73. Astfel, luând în consideraţie dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, examinarea cauzei civile fără participarea reprezentantului reclamantului, timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, instanţa de judecată, va admite parţial cererea reclamantului şi va încasa suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică suportate, care este una reală, necesară şi rezonabilă.

74. Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.*

75. Prin Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 20 din 26 septembrie 2024 privind controlul de constituţionalitate şi excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 2 alin. (2) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 şi 84 alin. (4) din Codul de procedură civilă (sesizările nr. 269a/2023, nr. 7g/2024, nr. 64g/2024, nr. 75g/2024 şi nr. 153g/2024) (taxa de timbru), Curtea implicit a recunoscut dreptul reclamantul de a pretinde de la pârât şi restituirea taxei de timbru.

76. Având în vedere, că reclamant Cazacu Larisa la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei, fapt confirmat prin nota de plată, instanţa ajunge la concluzia de a încasa de la S.R.L. „Fly One" în beneficiul reclamantei Cazacu Larisa taxa de timbru achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

77. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă al RM, *Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

78. Din conţinutul art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

79. În conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *De taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc: a) reclamanţii în acţiunile de protecţie a drepturilor consumatorilor.*

80. Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

81. Conform art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM*, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată*.

82. Pornind de la temeinicia parţială a pretenţiilor invocate de către reclamant, pârâtul va fi obligat la plata taxei de stat către bugetul statului, respectiv urmează

a fi încasată de la S.R.L. „Fly One” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 365,32 lei, de care a fost scutit reclamantul prin efectul legii.
83. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parţial acţiunea înaintată de reprezentantul reclamantului Cazacu Larisa – avocat Gorobica Oleg către „Fly One” S.R.L. cu privire la încasarea compensaţiei, a prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la „Fly One” S.R.L. (I.D.N.O. *****, cu sediul în mun. Chişinău, bd. Dacia nr. 80/3) în beneficiul lui Cazacu Larisa (a.n. *****, I.D.N.P. *****, cu domiciliul în mun. *****) compensaţia bănească pentru întârzierea zborului nr. 5F 5411 din data de 04 iulie 2023 în mărime de 400,00 (patru sute) Euro, convertiţi în monedă naţională cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc, valabil la data executării obligaţiei, taxa de timbru achitată de reclamant la depunerea acţiunii în mărime de 200 (două sute) lei, 00 bani şi cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 1000 (una mie) lei, 00 bani..

În rest, pretenţiile se resping ca fiind neîntemeiate.

Se încasează de „Fly One” S.R.L. în beneficiul statului taxa de stat proporţional părţii admise din acţiune, de care a fost scutită reclamanta prin efectul legii, în mărime de 365 (trei sute şaizeci şi cinci) lei, 32 bani

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei,
judecător CRIGAN Dragoş